

Provincie Zuid - Holland

15 JAN. 2024

Datum ontvangst

LTO
noord

t: 088 888 6666
e: info@ltonoord.nl
w: www.ltonoord.nl

Het College van Gedeputeerde Staten van
de provincie Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

Postadres:
Postbus 240
8000 AE Zwolle

Hoofdkantoor:
Dr. Stolteweg 2
8025 AV Zwolle

Datum: 11 januari 2024

Referentie: ZH/EvO/MvD/24.002

Betreft: **Stikstofruimte agrarische sector Zuid-Holland**

Geacht College,

LTO Noord heeft met speciale belangstelling kennisgenomen van twee transacties van (agrarische) stikstofrechten in de gemeente Kaag en Braassem. Deze transacties geven LTO Noord, als belangenbehartiger van de agrarische sector en onze leden in de gemeente Kaag en Braassem in het bijzonder, aanleiding om hierop een reactie in te dienen bij de provincie Zuid-Holland.

Ter kennis is genomen dat in de gemeente Kaag en Braassem stikstofrechten van de agrarische sector zijn verhandeld naar de industriële sector, in deze kwestie beide aan luchthaven Schiphol. LTO Noord en haar leden zijn ongerust over het feit dat er stikstofruimte verhandeld wordt buiten de landbouw. Er ligt namelijk een zeer grote doelstelling rondom stikstof binnen de agrarische sector. Een van de hoogst geprioriteerde doelstellingen is het legaliseren van de zogenoemde PAS-melders, interimmers en anderen onvergunden. Om deze doelstelling te behalen is voldoende stikstofruimte nodig om de mogelijkheid open te houden om vergunningen te verlenen. Het is daarom een zeer kwalijke zaak dat vrijgekomen stikstofruimte vanuit de agrarische sector wordt verhandeld met in dit geval luchthaven Schiphol, welke valt in de industriële sector, en dus uit de landbouw verdwijnt.

LTO Noord is op de hoogte van het feit dat de provincie Zuid-Holland meer stikstofruimte wil vrijmaken door middel van de gebiedsprocessen. Aan deze gebiedsprocessen nemen landeigenaren, veelal agrariërs, deel. Het beschikbaar stellen van vrijgekomen, agrarische, stikstofruimte aan PAS-melders en ten gunste van de agrarische sector kan een motivatie en stimulans zijn voor agrariërs om aan de gebiedsprocessen deel te nemen. Deze motivatie wordt weggenomen door de stikstofrechten voor andere sectoren beschikbaar te stellen.

Door stikstofrechten beschikbaar te stellen aan de vrije markt zal deze ruimte veelal verhandeld worden tegen de hoogste prijs en dus uit de landbouw verdwijnen. Het feit wil dat deze prijzen niet te financieren zijn vanuit de agrarische sector. Dit zal betekenen dat alle vrijgekomen stikstofruimte (door bedrijfsbeëindiging, innovatie etc.) verdwijnt uit de agrarische sector. Dat zou dan ook onterecht een einde kunnen betekenen voor veel boeren in Zuid-Holland

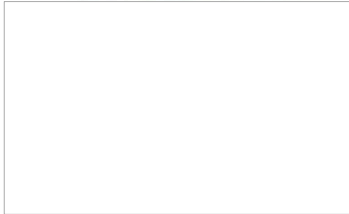
Het hierboven beschreven voorbeeld van Schiphol kan niet meer worden teruggedraaid. De vraag van LTO Noord aan de provincie Zuid-Holland is hoe deze ongewenste situatie in de toekomst voorkomen gaat worden? En daarnaast, hoe gaat de provincie ervoor zorgen dat PAS-melders, interimmers en anderen onvergunden gelegaliseerd kunnen worden?

Achter de boer en tuinder. Voor ons allemaal.

Graag vernemen wij uw reactie op de door ons gestelde vragen.

Wij zijn graag bereid deze brief mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Arie Verhorst
Voorzitter LTO Noord provincie Zuid-Holland

LTO
noord

Postbus 240
8000 AE Zwolle

Ontvangst Scanraam
15 JAN. 2024

11-01-24 27 0123788122
P01
20

Cyclon
Port & Post
Zwolle
Port Payé
Pays-Bas

Province Zuid - Holland
15 JAN 2024